

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului (Lő-
vésutoza), Nr. 5.

Scrisorile nefrancoate nu se voru
primi decatu numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre sase lune . . . 6 „ „
Pre aulu intregu . . . 12 „ „

Pentru Romanii a:

pro a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-
brale pentru fiesce-dare publica-
tiune separatu. In locul deschis
20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Scire electr. partic. a „Feder.”

Data in Fagarasiu, 20. aprile, 5 ore 30 m. d'in di
Sosita in Pest'a, 20. „ 8 „ 30 „ ser'a
Era la Redactiune, 20. „ 11 „ noptea.*)

**D'in conferinti'a mai multoru ad-
vocati, Adunarea advocatiloru roma-
ni anuciata pre diu'a de 2. maiu, a.
c. se amana pre diu'a de 27. maiu, a.
c. stilu nou. Loculu Adunarii in Al-
b'a-Jul'i'a.**

I. Romanu, A. Densusianu.

Pest'a, 11./23. aprile, 1872.

Precum in anii trecuti, asié si estu-timpu
intelnirile monarhiloru dau diuisticu materialu
la totu felulu de conjecture. Asié dillete trecute
cerculara nu mai putienu de câtu trei versiuni
de acestea, si a nume: Regele Victoru Emanuelu
voiesce seriosu a-si realiaâ câtu mai curundu multu
doritul proiectu d'a caletori in Ostrunguri'a si
Germani'a, si cu acêsta ocaziune a cercetâ pre
suveranii Austriei si Germaniei. Dupa ace'a Sulta-
nulu va cercetâ provincieile sale, cu care ocaziune
va avé una intelnire cu monarhulu Austriei si cu
alu Russiei, la ce se mai adauge inca, cã tinerulu
principe alu Serbiei are de cugetu a-si completâ
caletori'a la Livadi'a prin una excursiune la Con-
stantinopole. Si, in fine, imperatulu Germaniei éra
va petrece una parte a verei in Gastein, cu care
ocaziune, se intielege, se voru repetâ si ceremo-
niele de curtenire d'in annulu trecut.

In Parisu cerculara dillete trecute sciri forte
neliniscitorie. Impregiurarea, cã dlu Thiers n'a
participatu la cursulu de cai, arangiatu in 14. 1.
c., in paduriti'a Boulogne, dede ansa la presupu-
neréa, cã presiedintele republicei s'a bolnavitu.
Alte faime, pote si mai fundate, enarâu despre
conturbarea relatiuniloru intre Franci'a si Germa-
ni'a, de unde apoi deduceâ, cã Bismarou face
dificultati cabinetului d'in Versali'a in privinti'a
solvirii spesseloru de resbelu si a evacuârii terri-
torului francesu. De altmintrea ori câtu de esa-
gerate voru aparé aceste faime, nu incupe neci
cea mai mica indoiela, cã enormele inarmâri ale
Franciei au suscitatu de nou neincredere in ani-
mele nemtiloru, si a revocatu in memori'a barba-
tiloru politici d'in Berolinu cuventulu pronuciatu
de curendu in Franci'a, cã celealte trei milliarde
spesse de resbelu se voru solvi prin bubutulu
tunuriloru. — Fantom'a bonapartista nu inceta
d'a nelinisci spiretele. Dupa scirile d'in Londr'e,
dlu Rouher, fostulu ministru alu ex imperatului,
a elucratu in tempulu petrecerii sale in Chislehurst
unu programu politicu pentru Napoleonu III, care
se va publicâ câtu mai curundu. Acestu programu
este meritul a substitui una scrisore rectificatoria
a ex imperatului, carea inse n'a potutu obtiené
approbarea amiciloru sei.

Scirile d'in Ispani'a ni presinta situatiunea de
acolo in colori mai deschise. Estu-modu „Diario
de Barcelona“ assigura, cã in provincieile Letidi'a,
Tarragon'a si Geron'a ordinea e stabilita pre de-
plinu, si cã in provinci'a Barcelon'a mai esiste nu-
mai una banda, dar' si acêst'a si-a perdutu tota
speranti'a, si acum'a cere grati'a guvernului.

Dupa scirile d'in urma ce ni vinu d'in Con-
stantinopole, Turci'a a aflitu de bine a face con-
cessiuni in cestiunea Zvornicului. Dupa ce marile
poteri europene parte se pronuciara espressu in
favorulu Serbiei, precum Franci'a, Itali'a si Russi'a,
parte nu se aretara aplicate a remonstrâ contr'a
justeloru pretensiuni ale regentiei serbesce, precum
Angli'a si Germani'a — éra de alta parte preve-
diendu se, cã conferinti'a propusa de guvernulu
italianu cu greu va poté offeri Turciei rezultate
favoritorie, in fine Mahmud pasi'a se resolvî a de-

chiarâ cabinetului serbescu, cã Sultanulu, in parin-
tiesc'a sa buna vointia câtra poporulu serbescu, va
tiené contu de dorintiele serbiloru. Deci nu incupe
neci cea mai mica indoiela, cã in 5—6 septemane
Sacarulu si Zvorniculu-mieu voru ajunge in ma-
nile guvernului serbescu, si asié orisonulu Ori-
entului se limpedi de nou, disparendu de pre elu si
ultimulu noru fortunosu, care amenintiâ pacea
Europei.

In capital'a Romaniei cercula de nou totu
feliulu de faime in privinti'a abdicârii principelui
Carolu, care, precum se dfoe, va parasi câtu mai
curundu pamentulu romanescu, dar' tote aceste
faime se reducu la impregiurarea simpla, cã dom-
torulu romanu are intentiunea a merge, in lun'a
venitoria, in Itali'a spre a insoci a casa pre
principessa Elisabet'a, care de presinte petrece in
Rom'a, spre a-si redobendi sanatatea atacata. —
Consiliulu ministerialu decise dillete trecute, cã mi-
nistru de finantie se merge in persona la Ber-
linu, spre a controlâ operatiunile noiei societâti
de actiuni la schimbarea obligatiuniloru pentru
cãllile ferate romane; mai de parte, spre a
constatâ numerulu posesoriloru de obligatiuni,
cari au acceptatu conventiunea cãllii ferate, si
spre a luâ mesurile cele mai accomodate, pentru
cã comisiunea insarcinata d'in partea guvernului
romanu cu controlarea apullârii obligatiuniloru
vechie se-si implinesca misiunea cu acuratetia si
strictetia.

Adunari si Conferintie.

Dillete d'antâin alle lun' Maiu, st. n. sunt dille
de adunari si conferintie de totu felulu si de si
node besericesci, provinciali si diocesane. Asié in
Satmarin adunare gener. pentru fondulu de teatru
in 1 Maiu; adunarea advocatiloru (amanata, vedi
scirea electr.); conferinti'a politica — in petto —
a se tiené in 3—4 Maiu la Sabliu, Sinodu pro-
vinciale la Blasiu in 5 Maiu; — Sinode diocesane:
la Sabliu, Aradu, Caransabisiu, totu la 5 Maiu;
adunarea indicata de clubulu deputatiloru rom. la
Aradu in 9. maiu; conferinti'a partitei nat. romaue
d'in cottulu Aradului, la Aradu in septemana ast'a. . .
totu adunari preste adunari agramadite la unu locu.
Inconvenientulu este, cã unele d'in aceste adunari me-
nite a fi generali voru remané cu totulu partiali si lo-
cali, assé conferinti'a politica ce se va tiené la Sa-
bliu, si, care s'a proiectatu, precum se vede, cam
pre tacute; asié conferinti'a polit. ce se va tiené
la Aradu, voru portâ caracterulu locului si allu
indicatoriloru, precandu aceste doue conferintie
politice ar' trebâ se fia câtu se pote de generali
si concludeloru ce voru luâ se se impregnedie ca-
racterulu universalitatii, pentru cã altmintrea voru
fi lipsite de importantia ce reclama imperiosu ces-
tiunea programului atâtu a Rloru d'in Transsilv.
câtu si a Rloru d'in Ungari'a, facia cu alegerile
iminenti.

Despre miscamintele electorali intre romanii
Transsilvaniei nu se poteâ audî nemica, pâna in
dillete d'in urma, ce ni veni laconic'a scire in
diuariulu mag „Reform'a“ si in „Pesti Napló!“
despre conferinti'a d'in Fagarasiu, si care, totu
atâtu de laconica, ni-o adusse alta dî si „Gazeta
Transs.“ Cu multumire inregistramu acest'a scire
si asié laconica precum este, pentru cã ni anuncia
solidaritatea Rloru, cellu pucinu in Fagarasiu.
Lucrulu principale este fiesce solidaritatea in ac-
tiune, inse programulu de essecutatu in solidaritate
trebuie mai nainte facutu, si facutu in deplina
intieliegere si armonia, si trebuie facutu unulu si
acellu-a si pentru toti romanii d'in Transs. — De
la una mana amica primimu asta-di urmatori'a
scrisore: „St. Dle si Fr. ! La incunosciuntia comitetului
permanentu d'in Fagarasiu pentru improvisarea (sic) unei
adunari politice la 5 Maiu, in Sabliu, li-am responsu: cã
adunarea advocatiloru se se tiené nemanaveru in 2—3.
maiu, éra un'a politica in 3—4 maiu, si n u in Sabliu, ci
in Alb'a-Jul'i'a, — apoi, fiindcã am dorî a poté conveni cu
fratii si la Satu-Mare, se se intiellega cã adunarea teatralu
se se amane (éra amane ! ?) pre 15. maiu, despre care am
voitu a ve incunosciuntia . . . etc.

D'in acêsta scrisore se vede, cã fratii nostri
d'in Transsilv. chiaru si cei mai de frunte pipai-
escu prin intunericu. Ce conferinti'a are se se
tiena la Sabliu? Cine o convoca? Pentru ce se
pune in ruptulu capului terminu asié de scurtu,
si acestu-a inca nepublicatu d'in bunu tempu?
Totu atâte intrebâri la care nu avemu respunsulu.
— Romanii d'in Transsilv. se tiena conferinti'a
generale anuciata d'in bunu tempu cã se se pote
adunâ intelligenti'a d'in tote partile, spre a se
statori unu programu precisu si demnu de intel-
ligenti'a romana, care trebuie se fia zelosa de ono-
rea sa si a natiunii. Intelligenti'a rom. d'in Trans-
silv. este chiamata in prim'a linia si singura mai
competente a decide a supr'a modului de proce-
dere facia cu alegerile iminenti, cu tote acestea
„Federatiunea“ inca va spune, cã totu deaun'a,
francu opiniunea ei in asta privintia.

Conferinti'a advocatiloru rom., anuciata pre
2—3 si amanata pre 27. maiu, a. c. stilu nou,
se va occupâ, de nu ne insiellamu, si de acesta
cestiune urgente, ar' fi inse de doritu cã la acea
conferinti'a se se adune câtu de multi si nu nu-
mai advocati, ci si alti barbati de frunte mireni
si preuti, preste totu omeni independenti si cu-
noscuti de iubirea ce au ei câtu natiune si grigea
ce porta pentru interesele celle vitali alle natiu-
nii. Ni-se pare inse cam intardâtu terminulu
amanatu pre 27. maiu, pentru cã pregatirile elec-
torali sunt in cursu si éra bine cã poporulu se fi
fostu instruitu d'in bunu tempu a supr'a celloru
de facutu cu ocaziunea conscriptiunii alegatori-
loru. De altmintrea ori ce concludu va luâ acea
conferinti'a, seau alt'a, ce s'ar tiené in privinti'a
acêst'a, intiellegenti'a romana, si anume onorab.
preuti si inginerii comunali se starnesca d'in
tote poteriile cã poporenu, cari dupa lege au dreptu
de alegere, se alerge a se inscrie toti in lista
alegatoriloru. Ar' fi mare gresiela daca alegatorii
rom. nu s'ar' inscrie. Chiaru la intempera candu
s'ar decide éra passivitatea electorale, inca este
bine cã alegatorii rom. se fia trecuti in listele
electorali, éra de s'ar luâ concludulu pentru par-
tecipare la alegeri atunci neglenti'a facia cu
inscrierile ar' deveni crima. Inca una data reflec-
tâmu dara. si insistemu a supr'a acestui punctu,
rogandu si conjurandu pre toti, cari essercitedia
influintia a supr'a poporului nostru, cã se lu in-
strue, cã se indemne pre cei cu dreptulu de ale-
gere, a se inscrie in totu casulu si pretotindenea.

Câtu pentru conferinti'a indicata de clubulu
deputatiloru rom. a se tiené la Aradu in 9 maiu,
a. c. inca trebuie se observâmu, cã terminulu se
alasse si se puse câtu se pote de nepotrivitu. An-
tâin adunarea de la Satumare in 1—2 maiu, este
unu obstaculu pentru intelligenti'a romana d'in com-
itatele nordice d'a se poté presentâ si la conferinti'a
d'in Aradu. Amenarea adunarii de la Satumare éra im-
possibile, pentru cã se amanasse de doue ori si
pregatirile la acêsta adunare se facusse; — de alta
parte éra mare inconvenientu, cã adunarea anun-
ciata de multu se se reguledie dupa conferinti'a
mai tardu anuciata, candu acêst'a trebui se se
reguledie dupa celle anteriori in tempu. Dar' clu-
bulu deputatiloru nat. au avutu in totu cursulu
acestei sesiuni nefericirea d'a se desceptâ pururea
cam tardu si de a amblâ totu allucinandu. Am
dissu-o cu alta ocaziune, cã patimesce de paral-
isia, éra asta data esprimemu dorinti'a d'a vedé re-
constituitu, reorganisatu si reconsolidatu acestu
clubu, pentru cã se pote respunde mai bine
misiunii salle si acceptarii generali a roman-
loru. Cei ce d'in increderea poporului romanu
voru avé onorea d'a fi in sesiunea viitoria, cã de-
putati in camera, membri ai clubului nat. trebuie
se starnesca pentru reconstituirea lui pre noua ba-
se si cã toti deputatii rom. se fia membri ai clu-
bulu cã-ce numai estu-modu, deputatii rom. „con-
stituiti in partita“ voru avé valere, voru numerâ si
voru ponderâ éra nu respiti cã farin'a orbului. Si pentru
cã acêst'a se se pote realiaâ, este neapera trebuintia cã
fiesce care membru allu clubului nat. se supuna
interesele salle parteculari interessului comune, se-
si calce egoismulu, vanitatea si patimele salle, éra

*) Va se dfoe: 3 ore de la Fagarasiu pâna in Pest'a
si 2 1/2 ore de la offic. telegraf. pâna la Redact. ! Telegrafi'a
innaintéda de minuce in Ungari'a. De va progressâ in acesta
proportiune, apoi ne potemu bine lipsi de telegrafu si se
ne multumimu cu post'a. Red.

der. — Onorabilii colegi de la „Pressa“ banuescu (suspiciunea) in sa-si fratietatea noastra. Ne dore acest'a, pentru ca nu o meritam, pentru ca nu este adeveratu. Noi inse n'am banuit de rea fratietate, de rea credinta nici macaru persecutiunile intente in contr'a profesorilor „rom. ciscarpatici“ seau cum se numescu la Bucuresti „Ardelenii isti-a“ „Ungureni isti-a“ ci credeam, ca dora unui nu voru fi avendu calificatiunea, altii diligentia si era multi altii nationalitatea! seau „impamentenirea!“ am facutu, bine ca audissemu insi-ne espectoratiuni necuviincioase de la functionari de ai guvernului actuale „flamendii isti-a“ de Ungureni, etc. Acesti flamendi, Dloru si frati, au dusu capitale spiretuali la Dv. cari ati fostu flamendi de hrana „suffletesca“ si mai vertosu de cea „nationale“ si nu merita a fi persecutati, dupa ce a-i scote de odata nu i-ati potutu, nu numai pentru ca sunt forte multi, ci mai alesu pentru ca, alungandu-i, ar' trebui se inchideti tote scolele chiaru si seminariele teologice. Ce urgia lui Ddiu pre noi! ca se nu poteti suferi pre fratii, cari nici unu reu ci numai bine vi-a facutu? Se li aruncati simbri'a ostenelelor atunci candu strainii ve insiela, ve exploatedia, ve demoralisedia mai reu precum n'ati fostu decatu numai in epoca Fanariotiloru. Rogam pre onorab. confrati de la „Pressa“ ca se ni fia mai buni frati, cellu pucinu mai crutiatori, si daca vre unulu d'intre noi gresiesce, infrunte-lu cu spiritulu blandetiloru, era de ar' merit'a tota superarea si machnirea Dloru, atunci i rogamu, ca alta data, se nu-si verse mani'a a supra noastra a „toturoru,“ ci i rogamu se faca osebire, daca punn pretiu pre fratietatea noastra. Red. „Fed.“

Onorab. Directiune a diariului „Propagand'a“ ni tramite spre publicare unu „Apellu“ ca tra publiculu cetitoriu rom. — Pre catu ne era spatiulu impartesfou d'intrinsulu partea cea mai essentiala.

Venezia, in 15. aprile, 1872.

Onorabile Dle! Spre a pot'e ave organulu nostru vigorea si efectulu doritu, avemu, pre langa altele, trebuintia de concursulu compatrioticu alu a celoru mai buni Romani: Romani cari intelegu importantia tendentiei nostre. Spre acestu scopu tramitemu 100 de copie d'in acestu circulariu la 100 de persone destinate si pre cari le cunoscemu ca devotata sensului comunu, rugandu-le a se asocia cu noi in acesta intreprindere, dupa cum credemu noi onorabila destulu, spre a pot'e lua ori-ce omu parte la ea. — Ni debuescu 100 de asociati, cari desvoltandu — fia-care in parte — o activitate conformu potintiei sale, noi vomu ave protectiunea necesaria pentru lupt'a noastra.

Deci: Nu se retraga nici unulu d'in acesti domai pre cari noi i rogamu prin acest'a a ni da concursulu Dloru, in unu problemu, care, dupa modest'a-ni parere, se impune fia-carui veritabilu patriotu, — si intreprinderea noastra va ave deplina vigore.

Redactiunea au facutu usu de protectiunea unu diariu d'in cele mai acreditate ale Italiei, spre a evita ori-ce temere d'in partea abonatoriloru relative la banii ce anticipa; astfelu nu se pote nime retrage sub tristulu pretestu: ca se teme, ca este malfidente.

Fia-ce omu de bunu sensu va intelege cum-ca unu diariu are trebuintia de concursu, cu de osebire ori-cine va intelege, ca pentru a face propaganda in strainetate este

ale temperaturii corporiloru introduse in gura producu ruptu smaltului. Crepturele smaltului, chiaru daca nu sunt visibile fara lupa, inlesnescu descompositiunea chimica a substantiei scoase a dintelui, ca-ci acidele alimenteloru petruindu prin ele pana in interiorulu dintelui. Cu incetulu creptur'a cresce, marginile ei devinu mai visibile in urm'a decoloratiunei lor, si arosiunea chimica a dintelui devine cu atatu mai periculosa, cu catu se neglige curatirea sistematica a gurei.

Prin violintia mecanica unu dinte se si pote desface de legaturele lui, se pote clatina, pote est pucinu d'in alveola (d'in cuti'a ososa in care este infiptu). Lesiunile acestea se potu generalmente lesne indrepta, prin sepunerea dintelui la loculul lui si legarea cu fire de matase seu de sirma metalica pentru unu timplu scurtu, pana ce legaturele lui organice au crescutu la locu.

Dupa mancarea seu berea substantieloru acide multi omeni simtu dintii strepediti, mai putienu taiosi, ca si candu n'ar mai pot'e intr'a in pane si in alte corpuri solide, sensibilitatea lor este marita cate odata in modu excesivu, in catu chiaru atingerea mutuale a dintiloru opusi produce dorere. Irritabilitatea si dorerea dintiloru, ca tote simfritile, ivorescu de la nervi. In aceste casuri petruindu acidele priu crepturele smaltului si prin porii osului dintiloru pana la pulp'a dintelui, seu acidele irrita gingiele si iritatieunea lor se transmite fireloru nervose ale alveolei, si de la acesti-a nervilo-u maxilari, seu acidele intra in alveola d'in cauza ca gingiele nu sunt strinsu lipite de gutulu dintelui. Actiunea neincetata a acideloru ataca de multe ori smaltulu dintiloru iatr'unu modu mai visibilu, si le face mai porosu; dintii astu-felu alterati perdu lustrulu si suprafiacia neteda. Acestu morbu alu dintiloru nu provine numai d'in alimentele pre acide, ci de multe ori si d'in alteratiunile stomachului, cari acrescu saliv'a si mucii d'in gura.

o conditiune sine qua non o vigorosa protectiune patriotica.

Noi avemu indispensabilu trebuintia de asociati: de ace'a ne adresamu ca tra DVostra rogandu-ve:

Se aveti gentileti'a a medloci, ca pre list'a alaturata se subscria compatriotii, amicii, cunoscuti etc. ai D-Vostre cate-va esemplarie d'in „Propaganda.“ Trei, cinci, diece, doue-dieci, etc. de esemplarie prenumerate medlocindu, ai implinitu, onor. Domnule, conditiunea de asociatu si cu ea rogarea noastra. In casulu celu mai defavorabilu, (in care nu potemu crede, de vreme ce noi tramitemu aceste circularie numai in locurile unde suntemu convinsi ca locuescu Romani adeverati) consolati-ne celu pucinu DVostru cu unu abonamentu pentru D-Vostre.

Noi adresamu acesta rogare bona fide ca tra D-Vostre si nu credemu a ave motivu a nu ne pronuncia pre catu se pote de francu. Frate ca tra frate credemu ca trebuie se vorbesca in limbajulu acestu-a. In Romanismu suntemu toti Romanii frati.

Candu vomu numer'a 500 de abonati „Propaganda“ va apar'e in 4 colone — in patru limbe: romanesce, italianesce, francesesce si spaniolesce, si se va stramuta totu-de-odata la Rom'a. — Pentru ce? Imagineze-si cine este Romanu.

In numerulu VII. alu „Propagandei“ vomu publica nominalmente numerulu abonatoriloru si asociatoriloru, si daca elu va ajunge cifra de 500. Nrulu XI. alu „Propagandei“ va est cum diseremu mai susu.

„Daca vomu ave numai 10 cetitori (Romani) noi i vomu tien'e demni destulu spre a tipari acesta carte pentru dinsic,“ amu afirmatu in fruntea „Propagandei“, acest'a o reafirmamu, si fia ori-cine convinsu, cum-ca noi vomu scote diariulu nostru si fara abonati, — lu vomu distribui gratuitu (si in schimbu) diareloru romane, italiene, francesce, etc., altoru persone straine, — si asié vomu continua 10 ani.

Patriotismulu si zeulu D-V. va face — speramu noi — acesta assertiune superflua, ca-ci nime n'are resonu a discouragi'a simile intreprinderi, si fia-care este quasi-obligatu a fi gentilu facia de astfelu de intreprinderi.

Directiunea diariului „Propagand'a“

VARIETATI.

*(Invitare.) La Balulu Romanescu, ce se va arangia cu ocaziunea adunarei gen. in favorulu fondului „teatrului romanu“ in Satu-Mare la 2. maiu 1872. st. n., in sal'a otelului: „Coron'a.“ Inceputulu la 8 ore sera. Pretiulu unu biletu de intrare e: pentru persona: 1 fl. 50 cr. v. a. Contribuiriile marinimose se voru publica in diariu. Venitululu curatu e menitu spre adaugarea fondului infiantandului teatru romanu. Ofertele generose au a se tramite la D. Vasiliu Fabianu, cassariu in Satu-Mare (Szatmar), la locuintia avocatului Ferentiu. — Comitetulu arangiatoriu

*(Unu fenomenu.) D'in Agnit'a, in Ardalu, se scrie despre urmatoriulu fenomenu meteorologicu: In 13 l. c. la 1 ora noptea, s'a observatu aici pre firmamentu unu globu frumosu de focu, de marimea lunei pline. Cadiendu acelu globu, se pare'a, ca si candu soarele ar' fi lucitu pre unu momentu pre ceru, si imprascia una lumina verde-rosfa. In loculul de unde caditu globulu se vediu una minuta. intrega urm'a unei luciri, a lunei Disparendu acea lumina se

Unu dinte pote deveni forte dorerosu, fara ca smaltulu si osulu se fie atacatu: d'in recela si d'in afectiuni reumatismali chronice se inflameza pulp'a dintelui (substantia mole care imple cavitatei lui) d'in aceea-si cauza si d'in lesiuni mecanice se afecta periostulu interioru alu alveolei (membran'a care imbraca radeciu'a dintelui si care captusiesce alveola pre d'in intru); inflamatiunile acestei-a reclama ajutorulu medicalu.

Causele dorerii dintiloru fiindu multiple, nici nu esiste remedie universali in contr'a lor, ele sunt unu semnu alu afectiuniloru varie, cari reclama si diferite tratamente, unele d'in ele cauta se se curetie de ca tra medicu, si nu de ca tra dentistu u, anume acelea cari provinu d'in morbari generali, d'in congestiuni la capu, d'in constitutiunea scrofosa, arthritica, reumatismala, d'in lips'a de sange, d'in infectiunea palustra (friguri manifestate prin doreri periodice ale dintiloru).

Morbulu celu mai generalu alu dintiloru este asié numita cari'a, ca-ci distruge substantia lor, i face gaunosi si devine caus'a cea mai frecventata a dorerii de dinti. O preintempnamu prin cultivarea scrupulosa a dintiloru; combatemu consecutiunile ei prin tratamentulu dentisticu, prin operatiuni conservative, prin inlocuirea partiloru alterate, implendu cavitatea cu o substantia resistentu.

Cu compositiunea defectosa a smaltului si a substantiei interioare a dintiloru, mostenita de la parinti seu dobendita priu nutritiunea imperfecta in copilaria, multi omeni au si mostenitu seu dobenditu predispositiunea la cari'a dintiloru, ea se pote desvolt'a in tote etatile d'in cauza aciditatiei pre mari a salivei in urm'a morburiloru digestiunii, d'in caus'a intrebuintarii frecventate a unor medicamente cari solva substantia dintiloru, precum acidulu mineralu alu lui Haller si alu lui Hoffmann (picature de pofta de mancare), acidele minerali in genere, unele preparate mercuriali in solutiune,

vediu unu sierpe de 2 1/2 stangeni de lungu si de 1 urma de grossu, si acest'a neintreruptu in timplu de 15 minute.

*(Numirea) Eppului pentru scaunulu vacante de Ghierla este imminente, dupa informatiunea ce o primimu d'in isvoru credibile, numirea noului Eppu are se se intemple in dillele ultime alle lunei c. seau in celle prime alle lui maiu. Guvernulu avusse intentiunea d'a aman'a lucrulu pana dupa alegeri, se pare inse ca au revenitu de la acestu propusu si vre a grabi solutiunea traganata de atata timplu, pote fi pentru ca se scape de sollicitarile ce se facu si s'ar face mai cu intetire, pentru recunosceru dreptului de alegere allu diecesaniloru. „Sionulu rom“ crede, in urmarea informatiuniloru primite de la Blasiu, ca dreptulu de alegere se va recunosce, am dori se potemu crede si noi, dar' nu mai credemu nemica si nu potemu crede, pentru ca la timplu seu nu s'a staruitu cum ar' fi trebuitu si acum se pare a fi tardiu. Cu asta calle amintim totodata, ca denunciatunile facute in contr'a Dlu vicariu M. P. s'a adeveritu a fi fostu false, de ora ce obiectulu loru fusese alta persona — assemene si vicariu, si deputatu — si d'in Maramuresiu, inse — rusnacu I. P. Denunciatiunea se facuse cu istatime, dar' minciuna se descoperi totu-si.

*(Necrologu.) Bravulu invetiatoriu si curatoru primariu in Capalnocu-Monosturu, Basiliu Petrovanu, dupa unu morbu indelungatu de patru septemane, in 12. aprile a. c. a repansatu in Domnulu, in etate numai de 35 ani, lasandu in doliu pre buiba sa socia Ermin'a, duoi fii minoreni si alti consangeni ai sei, cari lu deplangu cu lacrimi, d'impreuna cu corulu invetiatoriloru si intrega comunitatea, carea a perdutu in dinsulu radiemulu celu mai puternicu ce l'a avuta la edificarea noiei beserice, remasa numai de diumetate gat'a. — Fia-i tierin'a usiora si memori'a binecuvantata.

*(Miscari electorali.) D'in Comitatulu Carasilui se scrie diariului „Pester Lloyd,“ ca in cerculu Logosiuului ar' fi ascurata alegerea candidatului deakistu, Szend'e Béla, contra lui Alessandru Mocioni. (Ce e dreptu, multe si minunate lucruri anti-romanesce s'au severitu pana acum in Logosiu si cerculuse, dar' cu tote acestea nu credemu, ca romanimea de ac lo se fia capabile si de o asemenea rusine si insulta, atatu facia cu sine, catu si facia cu corpulu si caus'a nationale romanesca.) — In cerculu Bocsiei se va alege cu unanimitate secretariulu de statu George Ioanovicu; in Oravit'a pana acum nu s'a candidata nimenea in loculul lui Szend'e Béla, majoritatea inse e guvernamentale; in cerculu Zorlentiuului se va alege Iuliu Petricu, candidatulu romaniloru; in Sasc'a, partit'a guvernamentale candida pre Ios. Nagy contra lui Vincentiu Babesiu. — In comitatulu Torontalu, cerculu Biletu, se va alege Ios. Kormos, de partit'a drepta in loculul deputatului de pana acum Ios. Pricik. D'in Gr.-Szt.-Miklos se scriu urmatoriile: In 15 l. c. s'a constituitu si aici unu clubu guvernamentalu sub presiedintia lui Ionu Boucz; inse in privintia candidatului nu s'a decisu inca nimicu; cu tote acestea inse mai multi si-au esprimitu dorintia, ca se se candideze avocatulu de aici Vincentiu Bogdanu, care a fostu reprezentantele cercului Comlosiu, de ora-ce numai asié se pote sper'a, a casciga pre romani pentru partit'a lui Deacu si astfelu a ajunge siguru la scopu. — In Satu-Mare se candideza Ioanu Kiss d'in partea stangei estreme; era in Oradea-Mare se candideza Iuliu Györfy d'in partea stangei si Antoniu Gyalkai d'in partea drepte; se asigura apoi, ca

si d'in caus'a cantitatiloru mari de alumenu (petra acra) solute in apa de beutu.

Cari'a se pote provoca prin ori-ce lesiune mecanica ori chimica a smaltului, prin necuratiuni'a gurei, prin remasitiile bucatelor cari putrediescu in interstitiile dintiloru, a nime a substantieloru fainose si a zacharului, cari descompunendu-se producu acidu lacticu, butiricu, aceticu, prin alimente si beuturi fabricate cu acide, prin beuturi fabricate cu acide minerali, prin intrebuintiarea pulveriloru grose de dinti cari ataca prin frictiune smaltulu, prin pulveri de dinti compuse cu alumenu, cu acidu tartaricu si cu alte substantie acide, cari prin natur'a lor chimica altereza smaltulu. Creptur'a cea mai mica a smaltului se maresce rapede, substantia interioara a dintelui, mai porosa si mai solubila in acide, resiste pucinu timplu actiunii chimice a alimentelor, remasitiile lor se departeaza numai cu mare dificultate d'in crepturele si adunaturele dintelui, si astu-felu se formeza cu incetulu d'intr'o sgaritura a suprafecei abie visibili o escavatiune insemnata, care cresce pana la cavitatea naturala a dintelui, pulp'a putrediesce si nervulu espusu actiunii aerului atmosfericu suferu doreri violenti. Gaunositatele nascute d'in caria se curatia forte anevoe, causeza o odore fetida si infecta si dintii vecini d'in caus'a acideloru cari se desvolta d'in remasitiile putredite ale bucatelor. La omulu sanetosu saliv'a are o reactiune alcalina, ea pote dar' neutralisa aciditatea particeleloru d'in alimente si beuturi cari remanu in interstitiile dintiloru. Multi morbi schimba caracterulu chimicu alu salivei, ea devenindu acida, maresce actiunea restrictiva a alimentelor descompuse, a beuturilor si a unor medicamente acide. Faptulu acestu-a ni esplica destructiunea rapede a dintiloru dupa unele morbari grele.

(Finea va urm'a.)

cestu d'in urma va invinge. In cerculu Aranyos-Megyey, comit. Satu-Marui, se candideza Bartolomeu Mándy; in Bai'u-Mare Carolu Stoll, ambii guvernamentali. — In Transilvania, comitatulu Dobocai, se candideza Ludovicu Simó in cerculu inferioru si br. Desideriu Bánffy in celu superioru, ambii de partit'a stanga. — In comitatulu Uniadorei se candideza Laurentiu Mara in cerculu Hatiegului si Ladislau Makray in alu Muresiului; era in scaunulu Muresiului se candideza Aless. Bereczky si Nicolau Pataky.

Sciri electrice.

Ruscicu, 20. aprilie. In tota Bulgari'a se facu contribuii pentru a presentá esarcului unu denu nationalu. Mesurile pentru estinderea siervitiului militariu si asup'ra poporeloru crestine sunt realizate.

Bucuresci, 20. aprilie. Curtea juratorulu comandandu pre furii jidani, a absolvitu pre persecuterii loru. Consululu generalu americanu pre tinse eliberarea fara amenare a jidaniloru condamnati.

Constantinopole, 21. aprilie. Patriarculu ecumenicu nu voescé sê primescá pre esarculu bulgaru, pâna candu acestu a nu se va roga de ertare si nu va condamná conduit'a episcopiloru bulgari si a poporulu bulgaru. Adunarea nationala bulgara otari a comunicá acést'a Portei.

London'a, 21. aprilie. La provocarea lui Goldsmi't in parlamentulu de josu Enfield dechiará, cá guvernulu va face dispositiuni energice contra persecutiuniloru jidaniloru d'in Romania'a si Serbi'a.

Constantinopole, 21. aprilie. Diariulu „La Turquie“ relateza despre fortificarea Sebastopolei si acusa pre Angli'a, cá ea porta vin'a, cum-cá in annulu trecut'u s'a anulat'u conventiunea de la Parisu. — La acestea „Levant Herald“ respunde: Angliei i pare reu de sacrificiele aduse; neci unu anglesu nu va votá neci chiaru una pará pentru unu anglesu nu va votá neci chiaru una pará pentru unu resbelu nou orientalu, pâna candu Port'a nu va fi introdusu tote reformele. Acestu limbagiu alu organulu ambasadurei anglesé face forte mare sensatiune.

Madridu, 22. aprilie. Miscarea carlistiloru s'a inceputu; in Toledo s'au invitu bande de asemena si in Navarra, sub conducerea unui preotu; Cathelineau se accepta cu volutarii sei, spre a conduce miscarea.

London'a, 22. aprilie. Dupa diariulu „Daily News“ se accepta demisiunarea cabinetulu lui Gladstone, daca parlamentulu va respinge mai multe proiecte presintate. — Contra-memorandulu americanu combate interpretarea anglesá a drepturiloru neutrailorulu si respunde la observárele Angliei facute contra dauneiloru indirecte.

Burs'a de Vien'a de la 22. aprilie, 1872.

Table with 3 columns: Item (5% metall, Imprum. nat, Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred.), Price (63.95, 70.30, 102.—, 829.—, 327.—), and Location/Value (Londra 111.45, Argintu 109.75, Galbenu 5.32, Napoleond'or 8.89 1/2).

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.

Pentru celu ce vrê sê ajunga la betranetie aduce si sê fia sanetosu, prima-ver'a e tempulu celu mai potrivit pentru a incepe cur'a.

Cumperati deci, spre curatirea corpulu si impoterirea potentiata, medicamentulu universalu de curatirea sangelui.

SYRUPULU PAGLIANO.

Sute de mii, cari prin intrebuintarea altoru medicamente au desperatu despre reinsanetosiarea loru, prin acestu medicamentu si-au recacigatu in tempulu celu mai scurtu, de minune iute sanetatea atacata.

Nefalsificatu si cu asemene effectu se pote procurá numai de la uniculu aginte principalu in Pest'a, STEFANU GIERGEL primu fabricantu reg. privilegiatulu de carti de jocu. Strad'a Deák, nr. 6. etagiu II.

Una butelia d'impreuna cu instructiunea 1 fl. 40 cr. 6 „ „ „ „ 6 „ 50 „

Cei ce cumpera cuantitate mai mare se voru bucurá de favorulu celu mai posibilu; mai pucinu de doue butelie nu se espedeza. (3-3)

Advertisement for A. Friedmann, Vienna, Praterstrasse, 26. Features an illustration of an umbrella and lists various types of umbrellas and their prices. Text includes 'Depositu principale' and 'Elegantia suprema!'.

Large advertisement for 'Singurul deposit de inventiuni noue in Austria'. Contains numerous sub-ads for various products like 'Admonitiune. Pasta Pompadour', 'Pravu de spalatu', 'Tinta magica', etc. Includes contact info for A. Friedmann in Vienna.